STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Leidybos istorija	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): prof. dr. Aušra Navickienė	Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Leidybos ir reklamos bakalauro studijų programų komitetas Saulėtekio al. 9, 503 kab., I rūmai, LT-10222 Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji (bakalauro)	Privalomas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Mišri (auditorinė/nuotolinė)	Pavasario (2) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):**

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	52	78

Dalyko (modulio) tikslas		
Ugdyti gebėjimus suvokti ir analizuoti socialinės komunikacijos istorijos reiškinius, spaudos medijų gamybos, leidybos, sklaidos ir poveikio visuomenei savitumus skirtingais istorijos laikotarpiais nuo 3 tūkst. prieš Kristų iki mūsų dienų (tinklaveikos visuomenės atsiradimo) pasaulyje ir Lietuvoje.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
Gebės naudoti leidybos istorijos terminiją, demonstruos žinias apie leidybos istorinę raidą, gebės suvokti leidybos medijų savitumus, kaitos priežastis ir dėsningumus;	Probleminis dėstymas, vaizdiniai metodai (demonstravimas, ekskursijos / seminarai Vilniaus universiteto ir Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekose, Kazio Varnelio name-muziejuje), individualus ir grupinis darbas, aktyvaus mokymosi metodai (grupės diskusija), savarankiškos literatūros studijos.	Kaupiamasis studento pasirengimo ir dalykinės veiklos užsiėmimų metu vertinimas. Egzaminas raštu.
Gebės apibūdinti įvairių rūšių medijas, analizuoti ir vertinti leidinių kūrybos, gamybos ir sklaidos reiškinius skirtingais istoriniais laikotarpiais istoriniame, kultūriniame, socialiniame kontekstuose;	Probleminis dėstymas, vaizdiniai metodai (demonstravimas, ekskursijos / seminarai Vilniaus universiteto ir Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekose, Kazio Varnelio name-muziejuje), individualus ir grupinis darbas, aktyvaus mokymosi metodai (grupės	Kaupiamasis studento pasirengimo ir dalykinės veiklos užsiėmimų metu vertinimas. Egzaminas raštu.

	diskusija), savarankiškos literatūros studijos.	
Bus pasirengęs perteikti žinias klausytojų auditorijai;	Individualūs ir grupiniai pristatymai.	Kaupiamasis studento pasirengimo ir dalykinės veiklos užsiėmimų metu vertinimas. Egzaminas raštu.
Gebės dirbti komandoje, savarankiškai studijuoti.	Individualus ir grupinis darbas, savarankiškos literatūros studijos.	Kaupiamasis studento pasirengimo ir dalykinės veiklos užsiėmimų metu vertinimas. Egzaminas raštu.

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Savarankiškai atliekamos užduotys**
1. Leidybos istorijos objektas, struktūra, svarbiausios kategorijos. Leidybos medijų istorijos tyrimai Europoje ir Šiaurės Amerikoje. Leidybos istorija kaip akademinė disciplina.	4						**4**	**4**	Savarankiškai skaitant literatūrą pasirengti dalyvauti diskusijoje seminare. Literatūra: Navickienė A. The Research [...]; Howsam L.
2. Socialinės komunikacijos raidos etapai. Neverbalinė ir verbalinė komunikacija. Rašto atsiradimas ir raida. Rašto ir rankraštinės knygos kultūra Senovės Rytų, Azijos ir Afrikos valstybėse.	4		2				**6**	**6**	Savarankiškai skaitant literatūrą pasirengti dalyvauti diskusijoje seminare. Literatūra: Vladimirovas L. , p. 9–23.
3. Rankraštinis kodeksas Vakaruose. Senovės Graikijos ir senovės Romos rankraštinių kodeksų kultūra. Jų gamybos technologijos ir platinimas, žinių sklaida. Viduramžių rankraštinio kodekso kultūra. Lietuvos rankraštinių kodeksų kultūra ir pirmieji lietuviški tekstai.	4		2				**6**	**6**	Savarankiškai skaitant literatūrą pasirengti dalyvauti diskusijoje seminare. Literatūra: Vladimirovas L. , p. 23–72; Glosienė A. ir kt., p. 30–41.
4. Spaudos išradimas ir plitimas. Jo nulemti Europos leidybos, knygų platinimo ir visuomenės pokyčiai Europoje. Inkunabulai Lietuvoje.	4		2				**6**	**6**	Savarankiškai skaitant literatūrą pasirengti dalyvauti diskusijoje seminare. Literatūra: Vladimirovas L. , p. 137–197; Braziunienė, A.

5. Spausdintinės medijos ir jų rinka vakaruose ir už Atlanto 1600–1800. Cenzūra ir jos poveikis leidybai. Knygų prekybos augimas. Naujos spaudos medijos. LDK spaudos pradininkai. Mažosios ir Didžiosios Lietuvos knygos kultūros augimas.	4		2				**6**	**6**	Savarankiškai skaitant literatūrą pasirengti dalyvauti diskusijoje seminare. Literatūra: Vladimirovas L. , p. 197–236, 269–278, 294–299; Glosienė A. ir kt., p. 42–86.
6. XIX a. leidybos profesionalizacija, spaudos pramonės industrializacija Europoje ir Jungtinėse Amerikos valstijose. Autorių teisės. Skaitančioji visuomenė ir tekstų kontinentas. Kišeninio formato, knygų minkštais viršeliais serijos. Komiksai. Leidyba Lietuvoje. Mažosios Lietuvos, Didžiosios Lietuvos ir išeivijos lietuviškosios knygos kultūra.	4		2				**6**	**6**	Savarankiškai skaitant literatūrą pasirengti dalyvauti diskusijoje seminare. Literatūra: Eliot S. , Rose, J., p. 259–272, 273–290; Glosienė A. ir kt., p. 87–151.
7. Leidybos medijų globalizacija XX a. (iki 1970-ųjų metų) Modernumas ir spauda Europoje ir Jungtinėse Amerikos valstijoje. Žymiausios pasaulio leidybinės firmos ir jų susivienijimai. Tekstų kontinentas. Knygų eksportas ir importas. Gamintojai ir vartotojai. Leidyba Baltijos šalyse.	4		4				**8**	**12**	Savarankiškai skaitant literatūrą pasirengti dalyvauti diskusijoje seminare. Literatūra: Eliot S. , Rose, J., p. 329–340; Glosienė A. ir kt., p. 152–220.
8. Leidybos medijos ir bitai: tekstai ir technologijos po 1970-ųjų m. Skaitmeninė knyga ir jos raida. Medijų daugiaterpiškumas.	4		2				**6**	**6**	Savarankiškai skaitant literatūrą pasirengti dalyvauti diskusijoje seminare. Literatūra: Gudinavičius A.
								10	Parengti analitinį rašto darbą ir pranešimą pasirinkta tema.
		4					**4**	**16**	Pasirengti egzaminui.
Iš viso	32	4	16				**52**	**78**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminaruose	20	Kiekvieno seminaro metu	2 balai: aktyviai dalyvauja diskusijose, atsako į klausimus, formuluoja problemas ir klausimus, teikia kritinių pastabų. 1 balas: dalyvauja diskusijose, atsako į klausimus; 0 balų: beveik nedalyvauja dalyvauja diskusijose, praleido 1/3 seminarų.
Individuali užduotis	30	Semestro metu	Vertinami šie rašto darbo ir pranešimo aspektai: struktūra ir apimtis (iki 0,5 balo); analizė ir išvados (iki 2 balų); mokslinis stilius ir tyrimo kultūra, pateikčių informatyvumas bei vaizdumas (iki 0,5 balo). Įvertinimas nepateikus rašto darbo (5–7 psl.) ir pranešimo (15 min.) – 0 balų.
"Atviros knygos" egzaminas: atsakymai į du atvirus apibendrinamojo pobūdžio klausimus	50	Semestro pabaigoje arba dalinant į dvi dalis (semestro viduryje ir semestro pabaigoje)	Egzamino metu pateikti atsakymai į atvirus apibendrinamojo pobūdžio klausimus vertinami pagal SOLO taksonomijos lygmenis: ikistruktūrio lygmens, kai studentas nesupranta studijuotos medžiagos (1–4 balai), vienstruktūrio lygmens, kai atsakymas sutelktas į vieną aspektą (5 balai), daugiastruktūrio lygmens, kai atsakyme studentas susitelkia į keletą aspektų, tačiau jie tarpusavyje nesiejami (6–7 balai), sąryšinio lygmens, kai kelios esminės dalys yra susiejamos ir integruojamos į vieną visumą (8–9 balai), išplėtoto

			abstraktaus lygmens, kai išmokta medžiaga pateikiama kaip apibendrinta struktūra (10 balų).

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Simon Eliot, Jonathan Rose	2007 (2019 2nd edition)	*A Companion to the History of the Book,* p. 259–272, 273–290, 329–340, 421–433.		Blackwell publishing
Audronė Glosienė, Domas Kaunas, Aušra Navickienė, Vanda Stonienė	1996	*Lietuviškoji knyga: istorijos metmenys*, p. 30–220.		Vilnius: AB „Vilspa“
Arūnas Gudinavičius	2012	Skaitmeninė knyga ir jos raida	*Knygotyra,* t. 59, p. 113– 130.	Taip pat prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/1110/578
Aušra Navickienė	2015	*Rankraštinių ir spausdintinių medijų istorija*: mokomoji metodinė priemonė [interaktyvus]. 78 p.		Prieiga per internetą: http://www.kf.vu.lt/dokumentai/publikacijos/Navickiene_Rankrastiniu_ir_spausdintiniu_mediju_istorija.pdf
Aušra Navickienė	2022	How did translation of *Genovefa* by Christoph von Schmidt become the 19th century Lithuanian bestseller?	*Knygotyra,* t. 78, p. 80– 110.	Taip pat prieiga per internetą: https://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/27917/27183
	2010	*The Oxford Companion to the Book*. Vol. 1, p. 1–10, 25–51, 53–61, 89–104, 105–114, 164–171, 288–293.		Oxford: Oxford University Press
	2020	*The Oxford Illustrated History of the Book*, p. XXIII-XXXVI.		Oxford: Oxford University Press
Levas Vladimirovas	1979 [Nuo 2018 m. taip pat interaktyvus]	*Knygos istorija,* p. 9–72, 137–197, 197–308.		Vilnius: Mokslas Prieiga per internetą: < http://www.mb.vu.lt/>

Papildoma literatūra				
Alma Braziūnienė	2017	*Inkunabulų paveldas Lietuvoje ir pasaulyje*: mokomasis leidinys , p. 31–64.		Vilnius: Akademinė leidyba
Roderick Cave, Sara Ayad	2014	*A History of the Book in 100 Books*		The British Library
David Finkelstein, Alistar McCleery	2005	*An Introduction to Book History*. 160 p.		New York; London
Leslie Howsam	2013	Senos knygos ir naujos istorijos: knygos ir spaudos kultūros studijų vadovas	*Knygotyra*, t. 61, p. 7–44.	Taip pat prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/v iew/1964
Marshall McLuhan	2003	*Kaip suprasti medijas. Žmogaus tęsiniai*, p. 26–50.		Vilnius: Baltos lankos
Remigijus Misiūnas	2003	*Knygų leidyba pasaulyje,* p. 8–42, 77–97.		Vilnius: Versus aureus
Aušra Navickienė	2008	The Research of the History of the Book in Lithuania: Historical Evolution and Contemporary Status	*Library History*, vol. 25, no. 3., p. 189–199.	Routledge, Taylor & Francis Group
Žygintas Pečiulis	2012	Medijamorfozės: nuo monoraiškos iki daugiaterpiškumo. Iš *Medijos, žiniasklaida, žurnalistika tradicinėje ir tinklaveikos visuomenėje*, p. 24–52.		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
James Raven	2023	Can there be a biography of a book: comparative observations on publications by Francysk Skaryna and Erik Pontoppidan	*Knygotyra*, t. 80, p. 18–42.	Taip pat prieiga per internetą: https://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/32696/31442